

Canllaw Treth y Cyngor & Threthi Annomestig

2024/25

Canllaw Treth y Cyngor a Threthi Annomestig 2024/25

Gwybodaeth esboniadol am Dreth y Cyngor a Threthi Annomestig a gwybodaeth ariannol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

Mae'r daflen yma'n ffurfio rhan o hysbysiad hawlio statudol ac ar gael mewn mathau eraill o ddiwyg.

Cynnwys

Gwybodaeth Gefndir	3
Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu	4
Cymharu gwariant net cyfartalog 2023/24 a 2024/25	6
Gwybodaeth Ariannol Arall	7
Prif Breseptau a Phreseptau Cyngorau Cymuned/Tref 2024/25	8
Treth y Cyngor – Gwybodaeth Gyffredinol	9
Treth y Cyngor – Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau	10
Premiymau Treth y Cyngor	11
Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau	12
Eich Bil Trethi Annomestig	13

Gwybodaeth Gefndir

Yn ôl y gyfraith, mae gofyn bod y Cyngor yn paratoi gwybodaeth ynglŷn â chynlluniau gwario a'ch bil Treth y Cyngor. Mae'ch bil Treth y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25 yn nodi'r swm bydd rhaid ichi'i dalu a'r swm bydd pob sefydliad sydd wedi'i restru yn ei dderbyn:

A) Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

B) Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru

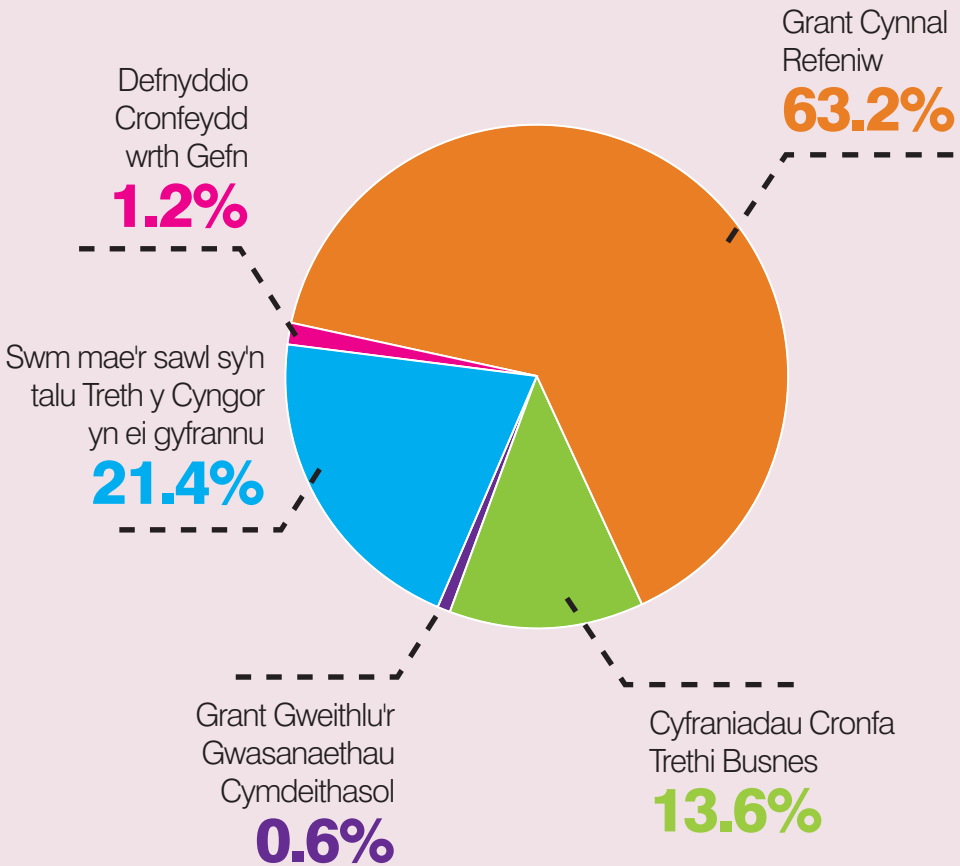
C) Eich Cyngor Cymuned/Tref (os yw'n berthnasol)

Mae incwm Treth y Cyngor yn gyfraniad tuag at wasanaethau'r Cyngor a'r gwasanaethau hynny sy'n cael eu darparu gan awdurdodau preseptio, megis Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru (sydd ddim yn casglu Treth y Cyngor eu hunain).

Dim ond un ffordd o ariannu Llywodraeth Leol yw Treth y Cyngor. Mae ffynonellau eraill o incwm yn cynnwys Grantiau Llywodraeth Ganolog, er enghraifft, Grant Cynnal Refeniw a chyfraniadau o'r Gronfa Trethi Annomestig (trethi mae busnesau lleol yn eu talu). Dim ond 21.4% o gyllideb y Cyngor sy'n cael ei hariannu trwy Dreth y Cyngor.

2

Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu

	£miliwn
Grant Cynnal Refeniw	£399.589
Cyfraniadau Cronfa Trethi Annomestig	£85.978
Defnyddio Cronfeydd wrth Gefn	£7.502
Grant Gweithlu'r Gwasanaethau Cymdeithasol	£3.668
Swm maer sawl sy'n talu Treth y Cyngor yn ei gyfrannu	£135.058

Mae'r Fwrdeistref Sirol wedi cymeradwyo cyllideb net o £631.795 miliwn ar gyfer 2024/25.

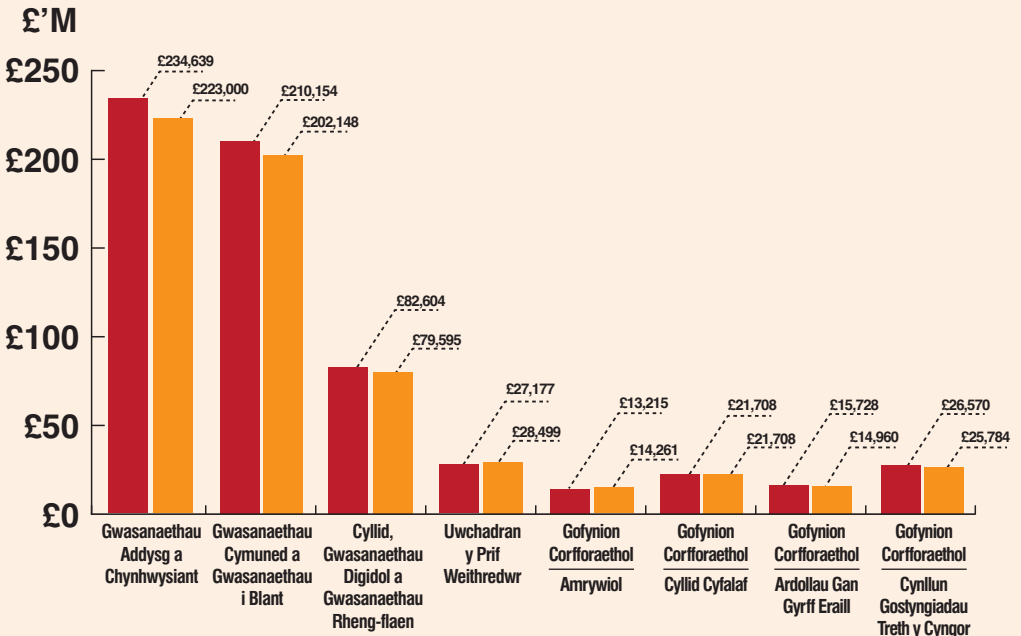
Mae nifer o wasanaethau'n cael eu cynnal trwy hyn, gan gynnwys:

- Addysg (meithrin, cynradd ac uwchradd ac ysgolion arbennig)
- Gwasanaethau i Blant
- Y Priffyrdd
- Gwasanaethau Cludiant
- Cynllunio ar gyfer Argyfyngau
- Safonau Masnach
- Gwasanaethau i Bobl Ifainc
- Gwasanaethau Tân
- Gwasanaethau Hamdden
- Gwasanaethau Gofal y Strydoedd
- Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion

3

Cymharu gwariant net amcangyfrifedig 2023/24 a 2024/25

■ Cyllideb 2024/25
■ Cyllideb 2023/24

Gwybodaeth ariannol arall

Setliad Ariannol Llywodraeth Leol:

Dyma asesiad Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r hyn y mae angen i'r Cyngor ei wario ar ei wasanaethau, ei Asesiad o Wariant Safonol yw £611.842 miliwn.

Buddsoddi Cyfalaf:

Rhaglen fuddsoddi cyfalaf gwerth £165.630 miliwn wedi'i chynllunio ar gyfer tair blynedd – 2024/25 hyd at 2026/27.

Arian wrth gefn:

Cronfeydd Refeniw - mae disgwyl i'r balansau fod tua £10 miliwn ar 31 Mawrth 2025.

Crynodeb o Gyllideb Refeniw	Cyllideb 2023/24 £ miliwn	Cyllideb 2024/25 £ miliwn
Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant	£223,000	£234,639
Gwasanaethau Cymuned a Gwasanaethau i Blant	£202,148	£210,154
Cyllid, Gwasanaethau Digidol a Gwasanaethau Rheng-flaen	£79,595	£82,604
Uwchadran y Prif Weithredwr	£28,499	£27,177
Gofynion Corfforaethol - Amrywiol	£14,261	£13,215
Gofynion Corfforaethol - Cyllid Cyfalaf	£21,708	£21,708
Gofynion Corfforaethol - Ardollau Gan Gyrrf Eraill	£14,960	£15,728
Gofynion Corfforaethol - Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor	£25,784	£26,570
Cyfanswm	£609,955	£631,795

Prif Breseptau a Phreseptau Cyngorau Cymuned/Tref 2024/25

Presept 2023/24 (£)	Treth y Cyngor Band D 2023/24 (£)	Corff Preseptio / Cyngor Cymuned	Presept 2024/25 (£)	Treth y Cyngor Band D 2024/25 (£)
£25,301,470.00	£324.47	Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru	£28,106,702.00	£352.67
£170,481.00	£167.49	Y Gilfach-goch	£87,511.00	£85.35
£87,723.40	£53.38	Hirwaun	£92,109.57	£54.63
£261,900.00	£79.17	Llanharan	£271,893.53	£79.17
£112,584.00	£70.00	Llanhari	£128,322.81	£79.18
£295,315.00	£55.00	Llantrisant	£311,199.00	£57.50
£327,579.00	£49.88	Llanilltud Faerdref	£349,904.00	£52.78
£205,255.00	£59.04	Pont-y-clun	£235,970.00	£67.57
£790,302.20	£75.64	Pontypridd	£837,969.68	£77.81
£17,000.00	£60.95	Rhigos	£17,000.00	£59.58
£38,047.00	£27.07	Ffynnon Taf	£41,153.00	£28.42
£244,563.00	£59.61	Tonyrefail	£317,000.00	£75.74
£57,000.00	£40.26	Ynys-y-bŵl / Coed y Cwm	£80,000.00	£55.67

Treth y Cyngor – Gwybodaeth Gyffredinol

Bob mis Mawrth, mae'r Cyngor yn anfon biliau Treth y Cyngor newydd i 111,000 o dai yn Rhondda Cynon Taf. Er mwyn helpu i ateb unrhyw gwestiynau sydd gyda chi ynglŷn â'ch bil, a materion eraill, mae'r Cyngor wedi paratoi atebion i gwestiynau cyffredin. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/ynglynathrethcyngor

Hoffech chi'r wybodaeth ar ffurf copi caled? Mae copi caled ar gael ar gais (cofiwch 'nodi 'Canllaw Defnyddiol'): e-bost: refeniw@rctcbc.gov.uk

Mae swm Treth y Cyngor rydych chi'n atebol i'w dalu yn dibynnu ar fand prasio Treth y Cyngor eich cartref, a'r ardal rydych chi'n byw ynddi yn Rhondda Cynon Taf.

Caiff pob cartref ei ddsbarthu yn un o'r naw band yn unol â'i werth ar y farchnad agored ar 1 Ebrill 2003.

Oes modd apelio yn erbyn band prasio fy eiddo?

Asiantaeth y Swyddfa Brasio sy'n gyfrifol am brasio eiddo domestig at ddibenion Treth y Cyngor. Efallai y bydd angen i chi gysylltu â'r Swyddfa os ydych chi o'r farn bod problem gyda'ch band prasio.

Mae rhagor o wybodaeth am herio'ch band prasio ar hyn sydd angen i chi ei wneud yn gov.uk/challenge-council-tax-band. Os byddwch chi'n herio'ch band prasio, rhaid i chi ddal ati i dalu'r gyfradd gyfredol nes bydd yr apêl wedi'i datrys.

Mae gan rai ardaloedd yn Rhondda Cynon Taf lefelau Treth y Cyngor gwahanol i weddill y Fwrdeistref Sirol. Mae hyn oherwydd eu bod yn ardaloedd sydd â chyngor cymuned neu gyngor tref, sy'n codi presept (tâl) ar fil Treth y Cyngor. Mae'r rhain i'w gweld ar eich bil Treth y Cyngor.

Mae modd ichi weld rhestr o gostau Treth y Cyngor ar gyfer pob cymuned yn Rhondda Cynon Taf ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/trethcyngor

Treth y Cyngor – Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau

Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau o ran Treth y Cyngor

Efallai y byddwch chi'n talu llai na'r swm rydych chi'n atebol i'w dalu oherwydd gostyngiadau neu fudd-dal rydych chi'n gymwys i'w cael. Os ydyn nhw'n berthnasol, byddan nhw i'w gweld ar eich bil. Mae modd gweld sut mae hawlio gostyngiadau yma: www.rctcbc.gov.uk/trethycyngor

Gostyngiad i Berson Sengl

Os taw chi yw'r unig oedolyn sy'n byw mewn eiddo, efallai bydd hawl gyda chi i ostyngiad o 25% yn eich bil Treth y Cyngor.

Eiddo gwag

Bydd unrhyw eiddo sy'n wag am rhwng chwe mis a deuddeg mis sydd ddim wedi'u heithrio am reswm arall, yn atebol i dalu Treth y Cyngor lawn (100%). Cyfeiriwch at adran 8 am wybodaeth ynghylch premiymau Treth y Cyngor ar gyfer eiddo sy'n wag am fwy na 12 mis.

Nam Meddyliol Difrifol

Os oes gyda chi nam meddyliol, ac mae meddyg wedi cadarnhau hynny, a'ch bod chi hefyd yn hawlio budd-dal perthnasol, efallai bydd modd gostwng eich bil Treth y Cyngor.

Datganiad am Ostyngiadau

Os ydych chi'n derbyn unrhyw fath o ryddhad/gostyngiad neu eithriad, ond dydych chi ddim yn gymwys i gael hynny mwyach oherwydd bod eich amgylchiadau wedi newid, mae rhaid ichi, yn ôl y gyfraith, roi gwybod i'r Cyngor o fewn 21 diwrnod o'r newid hwnnw. Os nad ydych chi'n rhoi gwybod i'r Cyngor am unrhyw newidiadau perthnasol mewn perthynas â rhyddhad, gostyngiad neu eithriad rydych chi'n ei dderbyn, mae'n bosibl y cewch chi gosb ariannol o £50.00 neu hyd yn oed cael eich erlyn o dan Ddeddf Twyll 2006.

Ym mis Ionawr 2023 cytunodd y Cyngor i gyflwyno premiwm ar gyfer eiddo sy'n cael eu dosbarthu fel rhai "gwag tymor hir" ac "ail gartrefi". Daw hyn i rym yn achos eiddo gwag tymor hir ar 1 Ebrill 2023 ac ar gyfer ail gartrefi ar 1 Ebrill 2024.

Mae eiddo gwag tymor hir yn un sydd wedi bod yn wag ac heb ddodrefn ers o leiaf 12 mis. Bydd eiddo sydd wedi bod yn wag am rhwng 1 a 2 flynedd yn talu 50% o Dreth y Cyngor yn ychwanegol a bydd unrhyw eiddo sydd wedi bod yn wag am fwy na 2 flynedd yn talu 100% o Dreth y Cyngor ychwanegol.

Mae ail gartref yn eiddo sydd ddim yn brif breswylfa person ac sydd wedi'i dodrefnu. Bydd perchnogion yr eiddo yma'n talu premiwm o 100%.

Mae rhai eithriadau i'r rheolau yma, a cheir manylion amdanyn nhw ar dudalen we'r Cyngor.

www.rctcbc.gov.uk/premiymautrethycyngor

Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau

Sut i dalu'ch Treth y Cyngor a'ch Trethi Busnes:

Sefydlu Debyd Uniongyrchol:

www.rctcbc.gov.uk/debyduniongyrchol

Ewch ar-lein: www.rctcbc.gov.uk/talu

Ffonio'r llinell daliadau awtomatig bob awr o'r dydd: **01443 425000**

Talu'ch bil Treth y Cyngor mewn swyddfa bost neu siopau sy'n arddangos arwydd 'Payzone'.

Fy Nghyfrif

Mae modd ichi weld manylion eich cyfrif Treth y Cyngor, trethi busnes neu fudd-daliadau ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/egyfrif. Dewiswch dderbyn eich biliau trwy e-bost, gweld datganiad o'ch cyfrif, rhestr o'ch taliadau a manylion eich gostyngiad ac eithriadau, yn ogystal â chael gwybod pryd mae rhandaliadau'n daladwy.

Hunanwasanaeth

Ffordd ddiffwdan, hawdd a diogel o roi gwybod inni os ydych chi'n symud tŷ, newid eich enw, hawlio gostyngiad person sengl neu sefydlu debyd uniongyrchol – ewch i www.rctcbc.gov.uk/egyfrif

Eich Bil Trethi Annomestig

Mae'r wybodaeth isod yn esbonio rhai o'r termau a fydd efallai yn cael eu defnyddio ar fil trethi annomestig ac yn yr wybodaeth ategol. Mae modd cael rhagor o wybodaeth am gyfrifoldeb i dalu trethi annomestig oddi wrth yr awdurdodau bilio.

Trethi Annomestig

Mae'r trethi annomestig sy'n cael eu casglu gan awdurdodau bilio yn cael eu talu i mewn i gronfa ganolog Cymru a'u hailddosbarthu i Gynghorau Bwrdeistref Sirol a Chomisiynwyr Heddlu a Throseddu. Mae'ch Cyngor a'ch Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn defnyddio eu cyfrannau o'r incwm yma, ynghyd ag incwm oddi wrth eu talwyr Treth y Cyngor, y grant cynnal refeniw sy'n cael ei ddarparu gan Weinidogion Cymru a symiau penodol eraill, i dalu am y gwasanaethau maen nhw'n eu darparu. Mae rhagor o wybodaeth am y system trethi annomestig, gan gynnwys pa ryddhad sydd ar gael yma: busnes.cymru.gov.uk

Gwerth Ardrethol

Mae gwerth ardrethol eiddo annomestig yn cael ei osod yn y rhan fwyaf o achosion gan swyddog prisio annibynnol o Asiantaeth y Swyddfa Brisió. **Mae'r asiantaeth yma'n Asiantaeth Weithredol Cyllid a Thollau Ei Fawrhydi.** Mae'r Asiantaeth yn llunio ac yn cynnal rhestr lawn o werthoedd ardrethol pob eiddo annomestig yng Nghymru. Mae'r rhestr yma ar gael ar eu gwefan: www.gov.uk/find-business-rates. Caiff gwerth eiddo annomestig ei ailystyried bob 3 mlynedd fel arfer. O 1 Ebrill 2023 mae gwerth ardrethol eiddo yn cynrychioli ei werth rhent blynyddol ar y farchnad agored fel yr oedd ar 1 Ebrill 2021.

Yn achos eiddo cyfansawdd sy'n rhannol ddomestig ac yn rhannol annomestig, mae'r gwerth ardrethol yn ymwneud â'r rhan annomestig yn unig. Mae gwerth pob eiddo y mae trethi yn daladwy i'ch awdurdod arno yn cael ei ddangos yn y rhestr ardrethi leol, mae modd cael copi o hyn drwy gysylltu ag Asiantaeth y Swyddfa Brisio yn gov.uk/contact-voa, neu e-bostiwch refeniw@rctcbc.gov.uk.

Adbriso

Mae pob gwerth ardrethol yn cael ei ailasesu mewn adbrisiad cyffredinol i sicrhau bod y trethi sy'n cael eu talu gan unrhyw un trethdalwr yn adlewyrchu newidiadau dros amser yng ngwerth ei eiddo o'i gymharu ag eiddo arall. Mae hyn yn helpu i gynnal tegwch yn y system ardrethol drwy ddiweddarau prisiadau yn unol â newidiadau yn y farchnad. Daeth rhestr ardrethu newydd i rym ar 1 Ebrill 2023, ac roedd hi'n seiliedig ar werth yr eiddo ar 1 Ebrill 2021.

Yn y flwyddyn y daw adbrisiad i rym, caiff y lluosydd ei ail-gyfrif i ystyried newidiadau cyffredinol i gyfanswm y gwerth ardrethol ac i sicrhau nad yw'r adbriso yn codi arian ychwanegol.

Newid yn y Gwerth Ardrethol

Caiff y trethdalwr (ac eraill sydd â buddiant yn yr eiddo) mewn amodau penodol gynnig newid yn y gwerth. Os na fydd y trethdalwr a'r swyddog prasio yn cytuno ar y gwerth cyn pen 3 mis o wneud y cynnig, bydd y mater yn cael ei gyfeirio gan y swyddog prasio fel apêl gan y cynigydd i Dribiwnlys Prasio Cymru. Mae rhagor o wybodaeth am sut i gynnig newid mewn gwerth ardrethol ar gael gan swyddfeydd prasio.

Lluosydd Ardrethu Annomestig

Dyma'r swm yn y bunt sy'n cael ei luosi gan y gwerth ardrethol er mwyn cyfrifo'r bil blynyddol ar gyfer yr eiddo. Mae'r lluosydd yn cael ei bennu bob blwyddyn gan Lywodraeth Cymru, ac mae'r un fath ledled Cymru. Does dim modd iddo godi o fwy na chyfradd y cynnydd yn y mynegai prisiau defnyddwyr ac eithrio yn y flwyddwyn adbriso. Ar gyfer 2024/25, mae Llywodraeth Cymru wedi pennu'r Lluosydd yn 0.562.

Cynigion ac Apeliadau

Mae gwybodaeth ar gael gan y swyddfa brisio leol ynglŷn ag o dan ba amgylchiadau y mae hi'n bosibl cynnig newid yn y gwerth ardrethol a sut y bydd hi'n bosibl gwneud cynnig o'r fath. Mae modd cael rhagor o wybodaeth am y trefniadau apelio gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf neu gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio. Mae Tribiwnlys Prisio Cymru yn darparu gwasanaeth apelio annibynnol am ddim sy'n delio ag apeliadau sy'n ymwneud â Threthi Annomestig a Threth y Cyngor. Mae modd cael hyd i'w manylion cyswllt yma <https://www.valuationtribunal.wales/cy/cartref.html>

Ardrethi eiddo gwag

Gall perchenogion eiddo annomestig gwag fod yn atebol i dalu trethi eiddo gwag ar 100% o'r swm arferol. Mae'r rhwymedigaeth yn dechrau pan fydd yr eiddo wedi bod yn wag am 3 mis, neu, yn achos eiddo diwydiannol penodol, pan fydd yr eiddo wedi bod yn wag am 6 mis. Mae rhai mathau o eiddo wedi'u heithrio o drethi eiddo gwag.

Cymorth elusennol a dewisol

Mae elusennau a chlybiau chwaraeon cymunedol amatur â hawl i gael gostyngiad ardrethi o 80% ar unrhyw eiddo annomestig

- (a) yn achos elusennau, os yw'r eiddo yn cael ei ddefnyddio yn gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion elusennol; neu
- (b) yn achos clwb, os yw'r clwb wedi'i gofrestru gyda Chyllid a Thollau ei Fawrhydi.

Mae gan awdurdodau bilio ddisgresiwn i ildio'r cyfan neu ran o'r 20% sy'n weddill o'r bil ar eiddo o'r fath a chaiff hefyd roi gostyngiad ar eiddo sy'n cael ei feddiannu gan gyrrff penodol sydd ddim wedi'u sefydlu nac yn gweithredu er elw.

Pe hoffech chi ragor o wybodaeth am y clybiau yma, cysylltwch â Chyllid a Thollau EF, Sports Club Unit, St John's House, Merton Road, Liverpool, L75 (Y wefan yw <http://www.hmrc.gov.uk>).

Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach (SBRR)

Mae Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2017 yn darparu ar gyfer rhyddhad ardrethi i fusnesau bach.

Daeth y rheoliadau statudol i rym ar 1 Ebrill 2018. Maen nhw'n cyfyngu ar nifer yr eiddo sy'n gymwys ar gyfer SBRR i ddau fusnes ym mhob ardal Cyngor, gan gyfyngu ar y rhyddhad a fydd yn cael ei roi i fusnesau mwy a chadwyni cenedlaethol o dan y cynllun yma.

O dan Erthygl 4 o'r rheoliadau, lle mae trethdalwr yn atebol i dalu ardrethi busnes ar gyfer mwy na dau adeilad sy'n cael eu dangos ar y rhestr Ardrethu Annomestig lleol, sy'n bodloni'r amodau gwerth ardrethol, rhaid i'r trethdalwr roi rhybudd o'r eiddo hynny i'r Cyngor mor fuan ag sy'n rhesymol i wneud hynny.

Cyfrifoldeb y trethdalwr yw rhoi gwybod i'r Cyngor os yw ar hyn o bryd â mwy na dau achos o SBRR mewn perthynas ag unrhyw eiddo y mae'n gyfrifol am dalu ardrethi busnes arno.

Mae manylion llawn y cynllun gan gynnwys meini prawf cymhwysedd, yr eithriadau, y gofynion gweithdrefnol ar rhyddhad ardrethi perthnasol ar gael yn: www.rctcbc.gov.uk/CY/Business/BusinessRates/BusinessRates.aspx

Darparwyr Gofal Plant

Mae Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2018 yn darparu ar gyfer cynllun gostyngiadau i fusnesau, sy'n berthnasol i rai categorïau o fusnesau.

Effaith y diwygiadau o dan yr Orchymyn yma yw eithrio pob eiddo sy'n bodloni'r "amodau gofal plant" rhag talu ardrethi annomestig o 1 Ebrill 2019.

Mae'r Orchymyn wedi'i diwygio er mwyn cynyddu uchafswm y gwerth ardrethol ar gyfer eiddo sy'n bodloni'r amodau gofal plant i £100,000 (o £20,500). Mae hyn yn golygu bod pob eiddo sydd â gwerth ardrethol o £100,000 neu lai, sy'n bodloni'r amodau gofal plant, yn gymwys ar gyfer rhyddhad/gostyngiad o dan y cynllun yma.

Rhyddhad Ardrethi - Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch

Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru y byddair cynllun Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch yn parhau am y flwyddyn 2024/25. Fodd bynnag, uchafswm y rhyddhad y bydd modd i fusnes unigol yng Nghymru ei hawlio bydd £110,000.

Bydd y cynllun yn darparu uchafswm o 40% o ryddhad ardrethi i bob safle busnes cymwys yn y sectorau manwerthu, hamdden a lletygarwch o 1 Ebrill 2024 tan 31 Mawrth 2025. Serch hynny, fydd dim hawl derbyn mwy na'r uchafswm, felly os bydd dyraniad y rhyddhad Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch yn golygu bod gwerth rhyddhad Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch y busnes yn fwy na'r uchafswm o £110,000, bydd y rhyddhad Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch yn cael ei leihau.

Mae canllawiau Llywodraeth Cymru i'w gweld yma:

<https://businesswales.gov.wales/cy/ardrethi-annomestig-rhyddhad-ardrethi-manwerthu-hamdden-a-lletygarwch-2024-25>

Rhyddhad/Gostyngiad ar gyfer Gwelliannau

O 2024-25, bydd y system ardrethi annomestig yn cynnwys mesurau newydd i gefnogi trethdalwyr i fuddsoddi mewn gwelliannau eiddo ac ynni adnewyddadwy.

Bwriad y rhyddhad yw cefnogi trethdalwyr i fuddsoddi mewn gwelliannau i'w heiddo annomestig a fydd yn cefnogi eu busnes, trwy ddarparu rhyddhad rhag effaith cynnydd gwerth ardrethol canlyniadol ar eu rhwymedigaeth ardrethi annomestig am gyfnod o 12 mis. Caiff hynny ei roi drwy gyfrifo swm trethadwy ardrethi annomestig yr eiddo perthnasol fel pe bai'r gwerth ardrethol yn y rhestr ar gyfer y diwrnod o dan sylw yn werth ardrethol llai'r cynnydd yn y gwerth ardrethol sydd i'w briodoli i'r gwaith gwella cymwys. Bydd hyn yn sicrhau bod busnesau a threthdalwyr eraill yn gallu dechrau gwireddu manteision y gwelliannau maen nhw'n eu gwneud, cyn i'w bil ardrethi annomestig gynyddu.

Mae meini prawf ar gyfer y rhyddhad yn amodol ar fodloni dau amod. Yn gyntaf, rhaid i'r gwelliannau fodloni'r diffiniad o waith cymwys. Yn ail, mae'n rhaid bod yr eiddo wedi parhau i gael ei feddiannu gan yr un trethdalwr yn y cyfnod ers i'r gwaith cymwys ddechrau. Diffinnir yr amodau hyn yn y **Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Gwella) (Cymru) 2023** ac mae mwy o fanylion yng nghanllawiau LIC yn y ddolen isod.

<https://businesswales.gov.wales/cy/ardrethi-annomestig-rhyddhad-gwelliannau>